

Jurečka: Chceme, aby lidé v důchodu pracovali dál

 [novinky.cz/clanek/domaci-jurecka-chceme-aby-lide-v-duchodu-pracovali-dal-40428120](https://www.novinky.cz/clanek/domaci-jurecka-chceme-aby-lide-v-duchodu-pracovali-dal-40428120)

Oznámil jste, že věk odchodu do penze zákonem nezvednete. Zvyšovat se ale má podle průměrného věku dožití. Není to tedy tak, že reálně lidé stejně budou odcházet do důchodu později?

Řekněte mi, jaká bude přesně demografie v příštích třiceti, padesáti letech, a pak na to mohu odpovědět. Nikdo to ale přesně nevíme. Nemá teď tudíž smysl dávat do zákona nějakou vyšší hodnotu než nyníšších 65 let.

Má však smysl dohodnout se na principech, abychom na základě toho, jak se bude vyvíjet délka dožití, měli dohodu na tom, že bude průměrná doba pobírání starobního důchodu 21,5 roku, což odpovídá zhruba současné situaci.

Chci důchodovou reformu v mašličkách, vyzval Juchelka. Po Velikonocích mu ji přinesu i s vejci, vzkázal Jurečka

Domácí

A zároveň ať do věku pro důchod promítneme i to, kdy člověk nastoupil do práce a jakou má za sebou dobu důchodového pojištění.

To znamená, že chci, aby se rozlišovalo, když někdo nastoupí do práce v osmnácti devatenácti letech.

Většinou to jsou pracovní obory, které jsou i o něco fyzicky více náročné než profese lidí, kteří dostudují vysokou školu a nastupují do práce v pětadvaceti šestadvaceti letech.

Takže místo určení více profesí, které by chodily dříve do penze bez krácení, chcete důchodový věk spíše odvíjet od splnění povinné délky důchodového pojištění?

Mně to opravdu přijde jako férový postup, který ocení člověka, jenž nastoupil v těch osmnácti letech na pracovní trh, a navíc třeba do náročné profese. Měl by mít možnost odcházet do důchodu ve věku, kdy je to pro něj přijatelné.

S náročnými profesemi nicméně v důchodové reformě počítáme také. Mělo by jít o vybrané fyzicky náročné profese, u kterých bude možné odcházet do důchodu dříve – tak jak jsme to nastavili od letoška u zdravotnických záchranářů a hasičů. Bude to opět vyváжено vyšším odvodem jejich zaměstnavatele, abychom nevytvářeli další deficit důchodového systému.

Kolika lidí by se dřívější penze mohla týkat?

Za mě je možné se bavit o skupině spíše desetitisíců, nikoliv vyšších statisíců osob. Rozumím tomu, že velké množství lidí subjektivně cítí, že dělají náročnou profesi, ale musíme cílit na opravdu ty fyzicky náročné, kde je člověk daleko více opotřeben a je předpoklad, že se nedožije tolika let, jako je průměr populace. A není ho možné na pracovišti ani chránit žádnými kompenzačními opatřeními. Například proti hluku to reálně jde, ale třeba s horkem už je to větší problém.

Neobáváte se toho, že to stejně bude taková Pandořina skříňka? Že se před každými volbami budou strany předhánět v tom, které další skupiny pracovníků by mohly na dřívější důchod dosáhnout?

Jsem si toho vědom, a proto chci, abychom to velmi dobře definovali, na čemž pracujeme s ministerstvem zdravotnictví. Bavíme se především o pracovnících, kteří jsou z fyzicky náročné profese ve čtvrté třídě, případně to mohou být některé profese ve třetí třídě. Musíme to velmi dobře vymezit, abychom pokud možno co nejvíce eliminovali subjektivní rozhodnutí politiků, kdo do té skupiny spadne.

Nepostavíte ale stejně proti sobě skupiny lidí? Někteří lidé z „netěžkých“ profesí na tom mohou být také zdravotně zle a budou mít smůlu.

I toho jsem si vědom, že to pak najednou může vytvářet negativní vztahy, třeba na velmi podobných pracovištích a v některých firmách. Musíme proto opravdu dobře definovat, které profese v těchto kategoriích mají být. Zároveň musíme zajistit, aby tito lidé nebyli kvůli zvýšenému odvodu zaměstnavatele nějak diskriminováni. Okruh lidí s nárokem na dřívější důchod musí být velmi dobře určen a nesmí být příliš široký v počtech velkých statisíců, protože by to tak vytvářelo i nerovnováhu na pracovním trhu.

Důchody se budou valorizovat podle inflace a věk odchodu do penze se nezmění, slibuje Jurečka

---

Domácí

Spousta lidí volí předčasný důchod, je v něm 29 procent starobních důchodců. Chcete ho znevýhodnit. Platí, že v budoucnu pro něj bude nutná doba pojištění 40 let? Neznemožní to většině vysokoškoláků předčasný důchod předtím, než jim bude nějakých 65 roků?

Dovolím si vsunout jednu velmi důležitou poznámku. Musíme si uvědomit, proč všechna opatření, o kterých teď mluvíme, vlastně děláme. Když nebudeme dělat vůbec nic, tak v budoucnu lidé nebudou mít adekvátní důchody. Za 30 let bychom všichni odcházeli do důchodu až v 70 letech, aby se udržely důchody na stávající výši. Anebo by se plošně snížily každému o čtvrtinu. Anebo by peníze chyběly ve zdravotnictví, školství, dopravě či jinde. Snažíme se především zajistit, aby lidé měli garanci toho, že stát jim je schopen nabídnout férový, důstojný důchod, ze kterého budou schopni žít a uspokojit své životní potřeby v seniorním věku.

Anketa

Chcete pracovat i v důchodu?

Ano

12,4 %

Ne

87,6 %

HLASOVÁNÍ SKONČILO: Celkem hlasovalo 27588 čtenářů.

Zvýšíte tedy pro možnost předčasného důchodu dobu pojištění z 35 na 40 let?

Předčasný odchod do důchodu je potřeba upravit tak, aby ho využíval člověk, pro něhož je to nezbytně nutný krok. To znamená, že nemá už sílu, má nějaké omezení, ale třeba mu to nevychází, aby byl uznán invalidním, a proto si jde požádat o starobní důchod o několik let dříve.

Chceme upravit některé parametry. Bavíme-li se o podmínce typu 40 let, tak tu když vztáhnu na člověka, jenž začal pracovat v osmnácti dvaceti letech, pak platí, že je v zásadě v situaci, kdy po 60 letech věku by teoreticky o důchod mohl žádat. Ale ještě uvidíme, jak budou nakonec vypadat i další podmínky.

Především se snažíme pozitivně motivovat lidi, kteří už mají nárok na starobní důchod, aby ještě v práci zůstávali, třeba na částečném úvazku. Je to důležité i pro jejich osobní život, aby zůstali aktivní a společnost je zároveň ocenila, protože stojí o jejich know-how a předávání zkušeností. Můj staříček u nás na Hané měl takové pěkné pojmenování: Kdyby mladí věděli a staří mohli, jak krásně by bylo na světě! V tomto případě to zní až moc idealisticky, ale něco do sebe to má.

Stává se, že lidé pracují naplno, ale už vlastně několik let fakt nemohou a pak najednou přijde stříh, nástup do důchodu a vlastně takové prázdno. Mnoho lidí říká, že cítí, jako by je společnost

najednou nepotřebovala. Proto chceme zvýšit motivaci a zároveň více ocenit, když člověk ještě na pracovním trhu nějaký čas zůstane.

Můžete být konkrétnější?

V návrhu, který už směřuje na vládu, je, abychom těm, kdo mají důchod, ale zároveň dál pracují, už nedělali ten dnešní složitý přepočít, který důchod v průměru zvyšuje o 70 korun ročně. Docela dost to zatěžuje i správu sociálního zabezpečení. Namísto toho bychom jim odpustili pojistné 6,5 procenta, které platí jako zaměstnanci na důchodovém pojištění. Bude to pro ně okamžitý benefit – v reálném čase a výrazně vyšší.

Chápu, že chcete zachovat udržitelný systém státních penzí, i snahu přimět lidi, aby na stáří mysleli a na důchod si i šetřili. Není to ale jednostranná mantra přiřivovaná různými investičními fondy, když říkáme, že na důchody nebude? Když se zajistí dostatek příjmů do rozpočtu, tak proč by na ně nebylo? Sám říkáte, jak je demografie ošemetná, a máme tady nově 350 tisíc ukrajinských uprchlíků, hlavně mladších žen a dětí.

Samozřejmě pořád vnímám to, že základem – nejenom důchodového systému, ale všech průběžných systémů – má být společnost s vyváženou demografií, s porodností, jež zajišťuje, že společnost nevymírá. To ale bohužel není v posledních 30 letech případ Česka. Pokles porodnosti za těch 30 let v porovnání s 70. a 80. lety minulého století způsobil to, že tady chybí až k jednomu milionu dětí. To se nedá úplně dohnat ani migrací, ani tím, že sem přišla významná část lidí z Ukrajiny, kteří samozřejmě, pokud tady v nějaké míře zůstanou, tak pomůžou. Proto zavádíme opatření, která cílí na podporu rodin a rodičů, abychom ocenili jejich rozhodnutí a odvahu mít děti. A je nutné, aby to stát dělal v ještě větší míře.

Hutníci, strojaři, chemici? Vláda vybírá, kdo bude moci dřív do důchodu

Ekonomika

Pokud rodiče budou mít dvě a více dětí a zhruba průměrné výdělky, tak by to mělo stačit na to, aby v budoucnu měli od státu z průběžného systému garantovaný důstojný důchod. Takto se snažíme nastavit parametry.

Pak jsou samozřejmě lidé, kteří z různých důvodů, ať z osobního rozhodnutí, nebo zdravotního hlediska a podobně, děti nemají a nekládají investici do jejich vzdělání a výchovy. U nich je namístě, aby určitou část těchto peněz, které by do dětí nevložili, vložili do řekněme komerčního zajištění, které jim později v seniorském věku pomůže doplnit zdroje pro zajištění životní úrovně.

Je už dohoda na třetím pilíři, na výši státních příspěvků na spoření v penzijních fondech?

Parametry třetího pilíře finalizujeme. Rozhodně ale platí, že musí být pro lidi atraktivnější. Chci to provázat ještě s jednou klíčovou věcí, a to je pravidelné informování lidí minimálně jednou ročně o stavu budoucího důchodu. Aby člověk viděl, zda je jeho dosavadní životní strategie dostatečně dobrá k tomu, že bude ve stáří dobře zabezpečen, nebo zda musí udělat ještě nějaké jiné kroky. Tento přehled by zajišťovala aplikace správy sociálního zabezpečení a možná i režim bankovní identity.

Na veřejnost probleskují jen útržky chystané důchodové reformy. Nicméně principy z toho plynou. Když to shrnu, tak je to vedle posílení motivace ke spoření a prodlužování důchodového věku také snížení valorizací, znevýhodnění předčasných důchodů a vyšší odvody OSVČ. Detaily parametrů sdělovat nechcete. Je ale aspoň shoda na těchto bodech?

Těch parametrů je ještě víc, než které jste jmenoval. Ale to, na čem shoda za koalici je a o čem teď ještě jedním s opozičními a sociálními partnery, je úprava předčasných důchodů a úprava valorizací řádných i mimořádných.

Chci ale podtrhnout, že je potřeba odlišit důchodovou reformu, jež se v zásadě vůbec nebude týkat lidí, kteří jsou dnes v penzi, a naprosto minimálně lidí, kterým je dnes 50 let a více. Důchodová reforma míří na generace čtyřicátníků a mladších lidí.

Očekávám, že po Velikonocích dokončím komunikaci s opozicí a sociálními partnery k tématu úpravy předčasných odchodů do důchodu a úpravy valorizací. To bych chtěl poslat do legislativního procesu dříve, protože bych byl rád, aby to platilo nejpozději od 1. ledna příštího roku.

Platí, že u řádné valorizace se vrátíme k výpočtu ze třetiny růstu reálné mzdy namísto nynější poloviny? A namísto mimořádné valorizace že bude dávka, která nepůjde do důchodu?

Zhruba takto by to mělo být. Nicméně opakuji, že ještě čekám, až skončí celé jednací kolečko, jestli někdo z partnerů dá na stůl nějaký jiný parametr, abychom případně o tom mohli jednat a něco dopravit. Platí ale to, že lidem, kteří budou mít nárok na důchod, budeme plně valorizovat o inflaci. K tomu návrh počítá s navyšováním o jednu třetinu růstu reálných mezd.

V médiích problesklo, že zrušíme mimořádnou valorizaci, ale to vlastně v důsledku není pravda. Ten parametr upravíme a nahradíme ho měsíční finanční podporou mezi řádnými valorizacemi v lednu. Můžeme tuto pomoc nazvat zvýšeným důchodem v průběhu roku.

Děláme to hlavně proto, že dnešní mimořádná valorizace za loňský a letošní rok v kombinaci s tou řádnou v dlouhodobém hledisku posiluje důchody středně a vysokopříjmových důchodců, a to jednou provždy. To si málokdo uvědomuje. Nám jde o to, aby to bylo sociálně přívětivější pro ty, kdo mají spíše střední a nižší důchody.

Do předčasného důchodu se má chodit jen o tři roky dříve, navíc pod podmínkou doby pojištění 40 let a s vyšší penalizací za výpočtového koeficientu 1,5 procenta. To má taky platit od ledna?

Ano.

Často hovoříte o zvýšení odvodů OSVČ. Věříte, že se vám to podaří v koalici prosadit?

Sám jsem na vysoké škole začínal jako živnostník, mám živnost přerušenu. Byl jsem OSVČ dvanáct let a vím, že to je safra náročná práce. Tuto změnu opravdu chystáme především proto, aby ti lidé potom jednou nestáli s prázdnýma rukama v době, kdy získají nárok na důchod, a nedivili se, že vlastně nebudou schopni žít důstojný život. Protože pokud systém zůstane tak, jak je dnes, za dvacet třicet let budou důchody pro OSVČ neúměrně nízké. To si mnoho z nich v tento okamžik neuvědomuje a opravdu by pak mnoho z nich končilo na dávkách. Ačkoliv někteří mají třeba jinou formu zajištění, to se nechci nikoho dotknout.

Koalice dlouhodobě vede spory ohledně zvýšení rodičovského příspěvku. Třeba ministr financí Zbyněk Stanjura (ODS) se stavěl proti zvyšování. Avizoval jste, že to v těchto dnech vznesete na koaličním jednání. Už to proběhlo? Odkdy a o kolik se příspěvek zvýší?

Toto jednání ještě neproběhlo. Proběhne a já chci, abychom se dohodli na tom, že tento krok podnikneme. Myslím si, že většina v koalici nebo většina stran to vidí stejně jako já a chtěl bych, abychom rodičovský příspěvek zvýšili o 50 tisíc korun.

Mluvíme-li o rodinné politice, zdůrazňuje se potřeba dostupného bydlení, ale často zůstává jen u slov. A teď se má rušit státní podpora stavebního spoření, které umožňuje vzít si relativně levný úvěr...

Dlouhodobě říkám, že rušit stavební spoření nechci, protože je to produkt, který neumíme nahradit, a pro mnoho lidí je to jediná cesta k tomu, zajistit si dostupné a řekněme důstojné bydlení, ať už je to koupě bytu, nebo rekonstrukce. Nechci, aby tento produkt končil. Dnes je zhoršená dostupnost hypoték, a proto říkám i svým kolegům

v koalici, že nemůžeme zrušit stavební spoření a nemít to domyšlené. Můžeme upravit jeho parametry, můžeme ho více zacílit, ale nemůžeme ho bez náhrady zrušit.

A naopak například na ministerstvu životního prostředí chystáme posílení investic do bydlení. V průběhu letoška chceme spustit dotační program – pracovně mu říkáme Oprav dům po babičce – na podporu právě větší dostupnosti bydlení. Lidé by mohli finanční podporu využít k opravě nebo i výstavbě domů, které budou mít nízkou energetickou náročnost.

Od různých podnikatelů v médiích také čím dál častěji slyšíme, jak je v Berlíně či jinde normální, že lidé na vlastní bydlení nemají a celý život žijí v nájmu a že bychom to měli brát jako normál i tady. Vidíte to taky tak?

Osobně to vidím tak, že mít vlastní bydlení je obrovská výhoda a že to znamená velkou společenskou stabilitu. Protože vlastní bydlení se předává z generace na generaci a eliminuje to spoustu rizikových faktorů, kdy člověk nebo rodina může střechu nad hlavou ztratit.

Jak budete trávit Velikonoce?

Budeme všichni doma s rodinou, a protože jsou to nejvýznamnější křesťanské svátky v roce, tak samozřejmě bude k tomu patřit vše, co se s tím standardně pojí, včetně velikonočních slavností. Snad budu mít i nějaká okýnka na práci doma, kterou člověk nestíhá během roku, hlavně na resty na zahradě a podobně. A v pondělí určitě půjdu s kluky tradičně na šmigrust.

NKÚ: Důchody jsou časovaná rozpočtová bomba

Ekonomika